

HVORDAN KAN VI LEVE LIV MED INTEGRITET?

JAKOBS BREV

-INTEGRITY-

Integrity
is doing the
right thing
even when
no one is
watching.

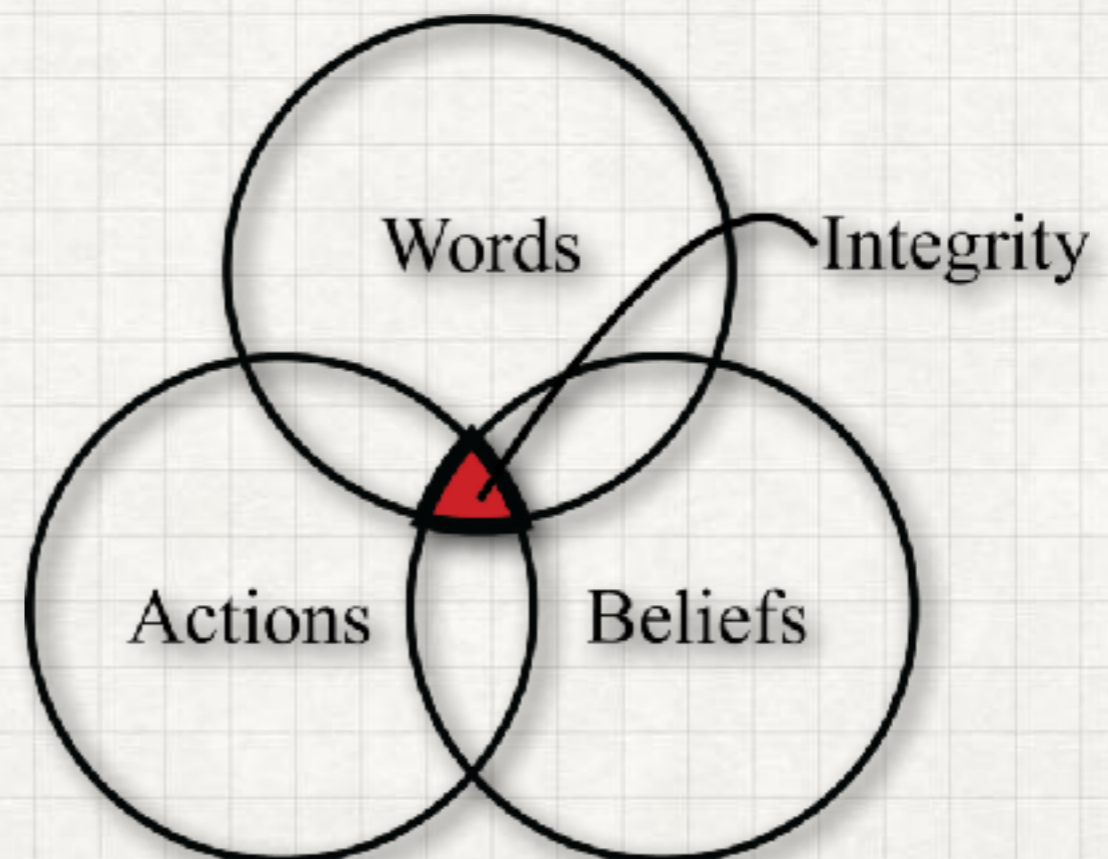
-C.S. Lewis

Integrity

Choosing courage over comfort; choosing what is right over what is fun, fast, or easy; and choosing to practice our values rather than simply professing them.

Brené Brown

HVILKEN JAKOB?

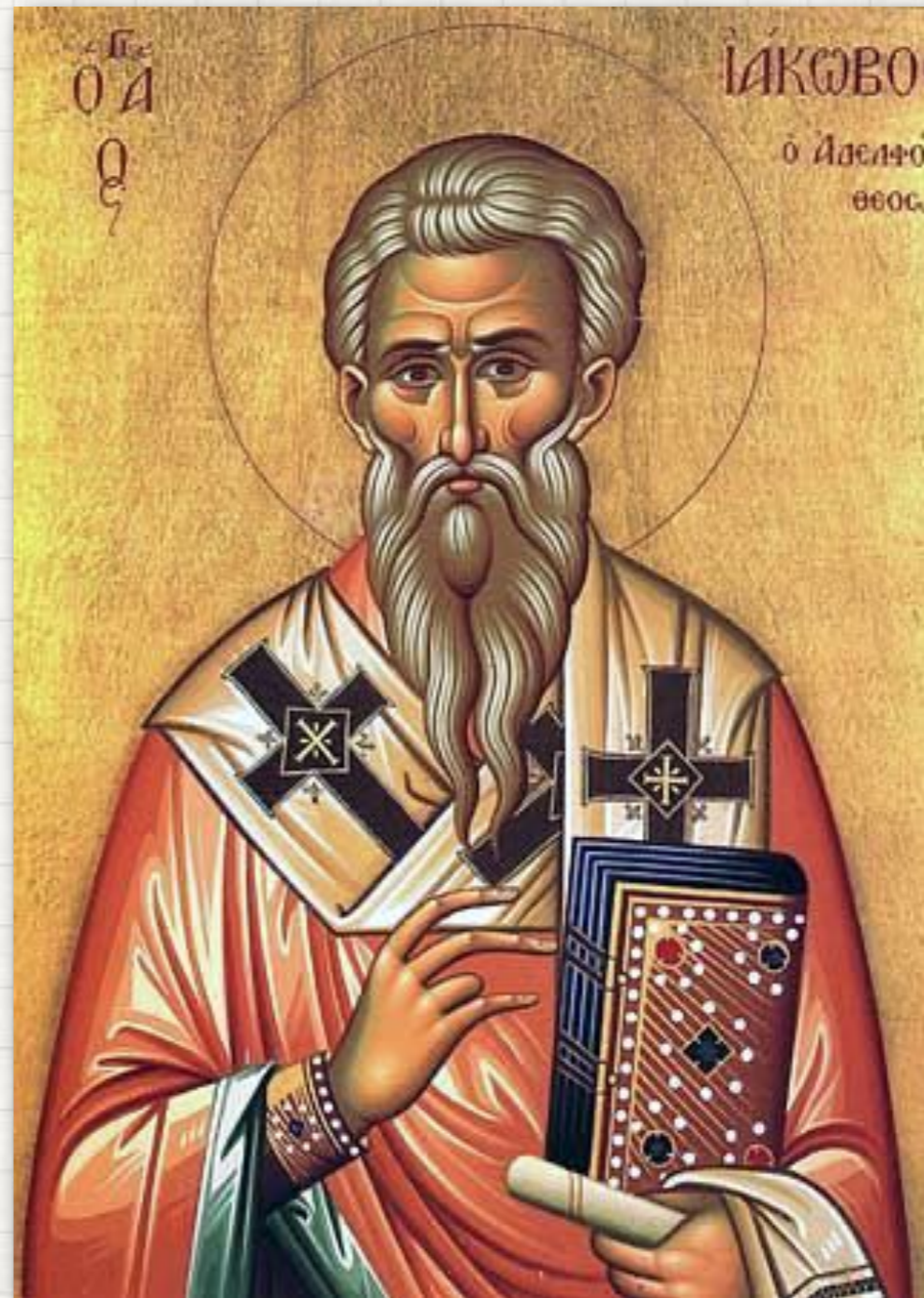
- ❑ Jakob sønn av Sebedeus og bror av Johannes. En av Jesu tre nærmeste. Døde i år 44 (Apg 12:2), trolig for tidlig til å ha skrevet dette brevet.
- ❑ Jakob sønn av Alfeus, også en apostel. Nevnes bare i apostel-listene og kanskje i Mark 15:40 som "Jakob den yngre". Ville trolig identifisert seg litt nærmere dersom han var forfatteren (slik Luk 6:14-15 gjør).
- ❑ Jakob "Herrens bror" (Gal. 1:19), Jesu (kanskje eldste) biologiske halvbror (Mark 6:3), Apg 1:14). Ikke en av de 12 apostlene, men likevel kalt apostel i kirkehistorien (som i 1 Kor 15:5-7?)

HVILKEN JAKOB?

- Jakob sønn av Sebedeus og bror av Johannes. En av Jesu tre nærmeste. Døde i år 44 (Apg 12:2), trolig for tidlig til å ha skrevet dette brevet.
- Jakob sønn av Alfeus, også en apostel. Nevnes bare i apostel-listene og kanskje i Mark 15:40 som "Jakob den yngre". Ville trolig identifisert seg litt nærmere dersom han var forfatteren (slik Luk 6:14-15 gjør).
- Jakob "Herrens bror" (Gal. 1:19), Jesu (kanskje eldste) biologiske halvbror (Mark 6:3), Apg 1:14). Ikke en av de 12 apostlene, men likevel kalt apostel i kirkehistorien (som i 1 Kor 15:5-7?)

JAKOB, HERRENS BROR

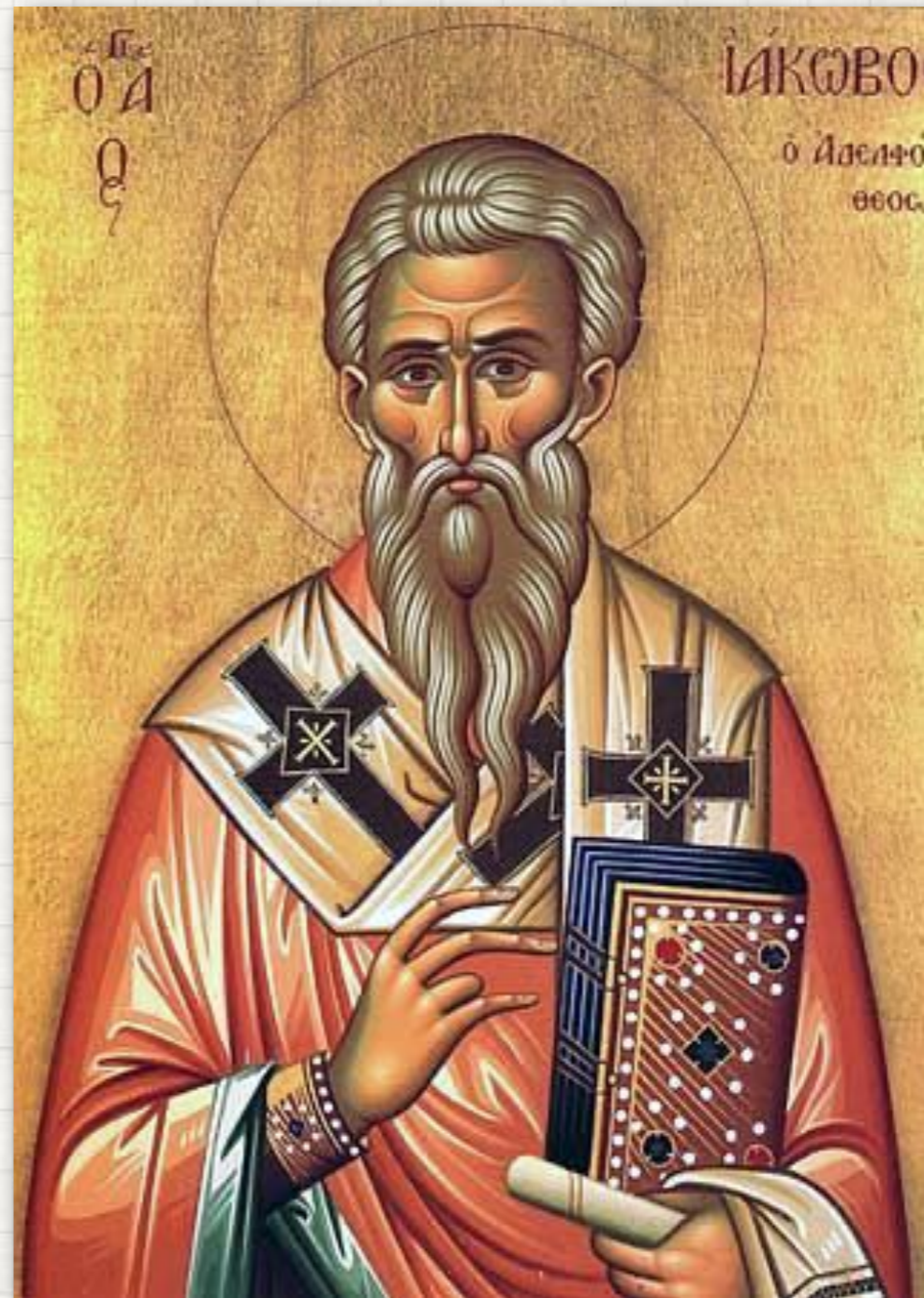
- Nevnes som forfatter av brevet fra slutten av 300-tallet (Hieronimus og Augustin).
- Leder for menigheten i Jerusalem (Apg 12:17, 15:13, 21:18)
- En av "søylene" (Gal 2:9). Hadde autoritet i oldkirken sammen med spesielt Paulus, Peter og Johannes.
- Steinet i hjel i år 62 e.Kr.

JAKOB, HERRENS BROR

Likheter med Jakobs tale i
Apg 15:

- Samme hilsen i Apg 15:23 som i Jak 1:1. Ellers bare i Apg 23:26 i hele NT.
- "navnet... nevnt over" i Apg 15:17 (Amos 9:12) og Jak 2:7. Et uvanlig uttrykk.
- "Brødre, hør på meg" både i Apg 15:13 og Jak 2:5.

BREVETS KANONHISTORIE

- Først nevnt ved navn tidlig på 200-tallet av Origenes, som kaller det "Skriften". Ellers lite nevnt i de første århundrene. Kanskje det ble brukt mindre av hedningekristne pga sitt jødiske preg? Innholdet ga også lite ammunisjon for diskusjonene i oldkirken.
- Omdiskutert på 300-tallet pga forfatterspørsmålet. (Hvilken Jakob? Er det "apostolisk"?) Hvis det ble mindre brukt, ville det også være mindre kjent.
- Luther kalte det for et "stråbrev", men fjernet det ikke.

"It is important to stress that James was not rejected, but neglected."

(Douglas Moo)

HVEM SKREV HAN TIL?

- "De tolv stammer" (1:1)
- Nevner synagoge (2:2) og at "Gud er én" (2:19, fra 5 Mos 6:4)
- "Spredt omkring" (*diaspora*, 1:1).
  - Brukes i Apg 11:19 om de som ble spredt helt til Fønikia, Kypros og Antiokia pga forfølgelsen etter Stefanus' død.
  - Hvis Jakob allerede var leder for menigheten (senest Apg 12:17), ville det være naturlig for ham å skrive et brev til dem.
- Trolig et generelt brev til jødekristne spredt omkring i Romerriket.

NÅR BLE DET SKREVET?

- Ingen jøde-hedning-problematikk, spesielt ang. loven (sent på 40-tallet)
- Forslag: Siste del av 40-tallet. I så fall kanskje eldste skrift i NT.

HVA VET VI OM LESERNE?

- De har prøvelser (1:2-4, 12), var stort sett fattige og ble undertrykt av de rike (2:6-7, 5:4-6).
- Lever litt for "verdslig" (4:4, 1:27)
  - favoriserer de rike (2:1-4)
  - ukontrollert tale (3:1-12, 4:11-12, 5:9)
  - verdslig visdom (3:13 - 4:3)
  - arroganse (4:13-17)
- En "todelthet" mellom tro og livsførsel

TODELTHET I JAKOBS BREV

Hører Ordet

Dyrker Gud

Følger Jesus som
kom for de fattige

Har tro

Velsigner Gud

Ber

Tjener Gud

Gjør ikke det Ordet sier

Holder ikke tungen i tømme

Gjør forskjell på folk og
favoriserer de rike

Viser det ikke i gjerninger

Forbanner mennesker

Vil sløse det
bort på nytelser

Er verdens venn

FORSLAG TIL STRUKTUR

Intro: 1,1-11

Hoved-
temaene vil
være:

prøvelser
todelthet
rikdom

1:12-18

Prøvelser

(= fristelser)

1:19-27

Todelthhet

Hører Ordet men gjør det ikke
Holder ikke tungen i tømme

2:1-13

Rikdom

(Todelthet: favoriserer de rike)

2:14-26

Todelthet

Troen må vise seg i gjerninger

3:1-12

Todelthet

Tungen

3:13 – 4:12

Løsningen

4:13 – 5:6

Rikdom

Advarsel til selvsikre og rike

5:7-20

Avslutning

4 PUNKTER FRA INTROEN:

1. De er under press fra omgivelsene
2. *Prøvelser gir utholdenhet*, som har *fullkommenhet* som sitt mål.
(=integritet)
3. De kan be Gud om visdom om de trenger det i prøvelsene. (Visdom = praktisk om hvordan leve etter Guds vilje.)
4. Ikke tvil = ikke vær splittet (*dipsychos*: "tvesinnet", "double-minded"). Ikke at man tror for lite, men at sinnet er delt mellom Gud og verden.

HVA KOMMER
UT AV DEG
NÅR DU ER
UNDER PRESS?

PRØVELSER = FRISTELSER

1:12-18

- *Prøvelser* (v. 2) og *prøve* (v. 3) gjentas begge i v. 12. Men nå er *prøvelser* oversatt *fristelser* (pga v. 13-15). (Men mange engelske: *trial*)
- *Salig er den som holder ut*. De som ikke holder ut skylder kanskje på Gud? At de ikke hadde noen sjanse?
- v. 12: Det handler ikke om å være god nok, leve rett, holde budene eller unngå fortapelsen - men å elske Gud. Da følger en livsstil som samsvarer med dette. Ikke langt unna Paulus her.
- v. 17: Nevner "fullkommen" igjen, link tilbake til v. 4. Gud gir gode og fullkomne gaver, han frister ikke noen.

INTEGRITET

1:19-27

Gjør Guds ord (= anvendelse). Kunnskap blåser opp.

- A. v. 20: Integritet i temperament: Sinne fører ikke til det som er rett for Gud.
- B. v. 22: Integritet i livsstil generelt: Gjør det ordet sier, ikke bare høre.
- C. v. 26: Integritet i tale: Hold tungen i tømme, ellers er gudsdyrkelsen verdiløs.

v. 27: Ren og feilfri Gudsdyrkelse:

- A. Hjelp enker og foreldreløse barn i deres nød (elske sin neste)
- B. Ikke la seg flekke til av verden (elske Gud, ikke være todelt)

RIKDOM

(INTEGRITET I HVORDAN DE BEHANDLER HVERANDRE)

2:1-13

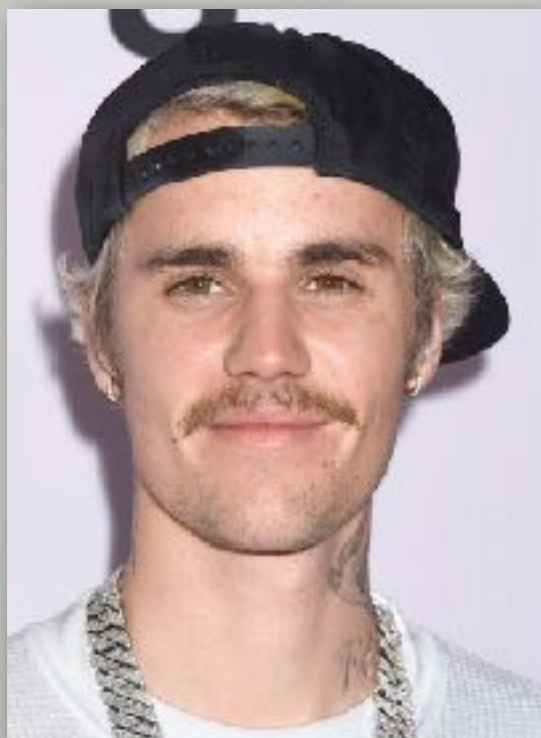
Jesu etterfølgere kan ikke gjøre forskjell på folk når Jesus ikke gjorde det. Jesus kom spesielt for de fattige og utstøtte. Hvis de favoriserer de rike, oppfører seg som de som forfølger dem.

v. 5: Igjen sier han at det handler om å elske Gud.

v. 8: Den kongelige lov = Guds kongerikes lov

HVA OM EN AV DISSE KOM INN I VÅR MENIGHET?

INTEGRITET I TRO OG LIVSFØRSEL (2:14-26)

Kanskje noen har misforstått Paulus (Rom 3:5-8)?

3 ting som hjelper oss med "motsigelsene" mellom Paulus og Jakob:

1. Paulus skrev til hedninger, Jakob skrev til jøder (som alle trodde på Gud).
2. De har derfor ikke samme definisjon av "tro". Jakob snakker om en *generell* tro på Gud (2:19), ikke en *frelsende* tro som Paulus gjør. Paulus sin definisjon *inkluderer* et nytt liv med gode gjerninger (Rom 6, Tit 2:14, 3:8).
3. Derfor bruker de også ordet "rettferdig" ulikt:
  - Paulus bruker det *juridisk* ("frifunnet")
  - Jakob holder seg til den vanlige jødiske *moralske* betydningen ("rettskaffen"). Abrahams senere handlinger (1. Mos 22) viste at Gud hadde rett da han erklærte ham rettferdig (1. Mos 15).

Paulus snakker om gjerninger før frelse, Jakob snakker om gjerninger etter frelse. Paulus snakker om å bli rettferdiggjort nå, Jakob om å bli rettferdiggjort i dommen.

INTEGRITET I TRO OG LIVSFØRSEL

2:14-26

Men vi må unngå å bli så opphengt i å harmonisere Jakob med Paulus at vi går glipp av poenget hans:

Det hjelper ikke å ha korrekt teologi hvis den ikke vises i livet!

Troen er ikke bare intellektuell.
Jakob utfyller Paulus.

Eksempler?

TODELTHET I HVORDAN VI SNAKKER

3:1-12

v. 2: "Fullkommen" igjen.
Tungen er noe av det vanskeligste for integriteten vår, spesielt under press.

Den kan gjøre *stor* skade (v. 5-8)

Men hvis ingen klarer å temme tungen (v. 8), hva kan vi da gjøre?

Hvordan kan vi da bli fullkomne? (1:4)

When u wanna be petty but the Holy Spirit got ur back

HVA ER DET UNDERLIGGENDE PROBLEMET?

- *Et godt menneske bringer fram godt av hjertets gode forråd, et ondt menneske bringer fram ondt av hjertets onde forråd. For det hjertet er fullt av, det sier munnen. (Luk 6:45)*
- *Tunga er en indikator på hjertet! (Ordsp 10:20)*
- *Hjertet = "det indre menneske" (Ef 3:16-17). Følelser, tanker, vilje, fornuft osv. Alt vi er.*
- *Det høres på tunga hvordan det står til med hjertet. Spesielt under press.*
- *Men kan noe gjøres med hjertet, da?*

HVA ER DET UNDERLIGGENDE
PROBLEMET?

Stolthet?

LØSNINGEN

3:13 – 4:12

- **Medisinen: Guds visdom (v. 13-18)**
- **Guds visdom viser seg i et rett liv (v. 13)**
- **Beskrivelse av Guds visdom (v. 17): Ren, fredselskende, forsonlig og føyelig, rik på barmhjertighet og gode frukter, upartisk og uten hykleri.**
  - bokstavelig motgift mot favorisering og hykleri (delt sinn)
  - Minner om Åndens frukt (og jordisk visdom minner om kjøttets gjerninger) i Gal 5 — og om kjærligheten i 1. Kor 13.
  - Oppfordrer til å be om dette i 1:5

LØSNINGEN

3:13 – 4:12

4:4-5

“Utro” står i hunkjønn → *menigheten som Jesu brud*
(Jer 2:2, Åp 19:7)

Vennskap med verden, med dens verdier og etikk som er i opprør mot Gud, er utroskap mot Jesus... (1 Kor 6:19-20)

“You’re cheating on God... flirting with the world every chance you get.” (The Message)

Vi lever i én verden med en etikk fra en annen verden. Disse er for ulike til å kombineres.

LØSNINGEN

3:13 – 4:12

4:6

Nåden er større enn vår utroskap.

Det eneste som trengs er at vi ydmyker oss.

Det eneste som trengs er at vi innrømmer at vi trenger nåden.

LØSNINGEN

3:13 – 4:12

4:8 - en parallellisme:

Vask hendene, dere syndere

rens hjertene, dere som har et delt sinn

Å ha et delt sinn = synd

Løsningen (v. 6-10):

Omvendelse og helhjertet overgivelse så vi holder oss nær Gud.

Da holder han seg nær oss og gir oss av sin visdom, som vi også kan be om å få mer av, slik at troen vises i livet.

Jesus er Guds visdom til oss! (Ord 3:19 -> Joh 1:3, 1 Kor 1:24, 30)

ADVARSEL TIL SELVSIKRE OG RIKE

4:13 – 5:6

- Bygger på lignelsen om Den rike bonden (Luk 12:16-21) som legger planer uten å ta med Gud i planleggingen.
- 4:17 - Nå som de vet hva som er rett, vil det være en synd å ikke gjøre det? (1:22)
- *“Dere har brukt endetiden til å samle skatter!” (5:3)
En advarsel også til oss...*

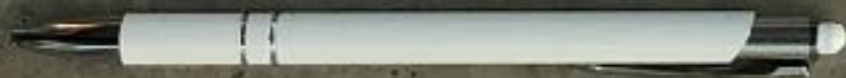
AVSLUTNING

5:7-20

1. Hold ut i prøvelsene (v. 7-11 → 1:2-4)
2. Ikke la tunga gå for langt (v. 9, 12)
3. Bekjenn syndene for hverandre og be for hverandre (v. 13-18)
4. v. 19-20: Brevets hensikt? Oppmuntre dem til å hjelpe og formane hverandre.

Salving med olje: Mark 6:13.
Så bønner føles fysisk?
Uansett: Herren skal reise ham opp, ikke oljen eller bønner.

All sykdom har ikke med synd å gjøre (Joh 9:3), men synd kan føre til sykdom (1 Kor 11:30). Jakob sier at dersom synd er involvert, vil de bli tilgitt. Gud vil ikke la være å tilgi for å forlenge sykdommen.

ANVENDELSE

1. Har jeg en fot i verden på noe område av livet mitt, noe som er i konflikt med Guds rike? Lar jeg meg "flekke til av verden"? (1:27)
2. Hvordan kan vi bli flinkere til å formane hverandre og hjelpe hverandre til å leve etter Guds vilje? (5:20)
3. Hvorfor skal jeg overgi meg helt til Gud? Trenger jeg et nytt møte med Jesus slik at verden blekner i lys av ham - både nå i livet og av det vi har i vente?

Be for hverandre (5:16)